

Profesní etika

Vybrané etické teorie

Základní otázky

- ◉ co je dobro/štěstí...?
- ◉ jak dospět k pravidlům správného jednání?
- ◉ jak skutečně správně jednat?

Dobro

- ◉ intuitivní pojetí
- ◉ emotivní pojetí
- ◉ teleologické pojetí

Odkud se berou pravidla?

- teorie přirozeného zákona
- teorie přirozeného práva
- teorie pozitivního zákona

Jak správně jednat?

- deontologický přístup
- Kantova etika povinnosti
- hypotetický a kategorický imperativ
- **kategorický imperativ:** *Jednej vždy tak, aby se maximy Tvého jednání mohly stát m zákonodárstvím.*
- *Jednej tak, abys používal lidství jak ve své osobě, tak i v osobě každého druhého vždy zároveň jako účel a nikdy pouze jako prostředek.*

Teleologický přístup

- teleologický přístup
- utilitarismus (J. Bentham, J.S. Mill)
 - princip následků
 - princip užitku
 - princip hedonismu
 - princip sociální
- princip dvojího účinku

Etika ctností

- Aristoteles
- vychází z charakterových vlastností
- získaná zběhlost v morálním jednání

- kardinální ctnosti v antickém Řecku
 - moudrost
 - spravedlnost
 - statečnost
 - uměřenost

Etika principů

- ◉ viz úvodní přednáška
- ◉ kompatibilní s teleologickým i deontologickým přístupem (některé principy založeny na povinnosti, jiné na důsledcích)
- ◉ flexibilní vzhledem ke konkrétní situaci

Etika péče/účasti

- C. Gilliganová
- vychází z kritiky Kohlbergovy teorie morálního vývoje
- zaměřena na poznání struktury vztahů mezi lidmi a mocenské struktury
- zohledňuje zranitelné osoby, individuální a kolektivní zkušenost

Srovnání přístupů

Přístup	Důraz na	Shrnutí
Etika pravidel/povinnosti	Jednání, rozum	Jednání je dobré či špatné samo o sobě, bez ohledu na důsledky.
Teleologický přístup	Důsledky činů	Jednej tak, abys prospěl co největšímu počtu osob.
Etika ctností	Charakter	Dobry člověk jedná správně. Správným jednáním se z nás stává dobrý člověk.
Etika principů	Kontext + jednání, jednající, důsledky	Správně jednáme, pokud se držíme základních principů, s ohledem na konkrétní situaci.
Etika péče/účasti	Vztahy, mocenské struktury	Správně jednáme s ohledem na vzájemné vztahy, péče rozvíjí obě strany.